

2 Tesalonika

Pol-qa pepa qambo-menas, Klisten bawan ezoqam-te, ndigu Tesalonika taon-te giyagam

Megeat Manqat-qase

Pol nqanek pepa nøme, Tesalonika taon Klisten bawan ezoqam-te gepeawam, ta khøuwa-te ndøgo, ndego Kolin taon-té gegoám.

Bugukhokhof khøuwa, Pol Tesalonika taon-te, møndøgoám, Mbumbukiam-qa Manqat vøezømesimam. Yaq ezoqa kopoáv, teqa manqat gè-unimanqatiním. Geté Zu ezoqa nøme, ta zapaya ndøgo, ova ndø-einím, Pol vøngeatømem (Kel 17:1-10).

Yaq ndakin Pol manqat āv gene-ewág nqægo: Tesalonika Klisten ezoqa nøme, ndigu gèqavotumít, av nqægo, Yesu nqawa tendoqavan. Ndigu āv gini-mataváp nqægo: Yesu nqawa mândoqaván. Yaq ndigu sège-qovezám neka sasae gonemáv. Nqanek pepa mokho-te, Pol ndigu nqawá gene-zømesím, Yesu-qa qavane-qa yaq-te. Yaq ndego nøme āv gezømbe-peawám nqægo: Ndigu tiqa yage, bè-enénd, neka matev eqeieqei-té geabayagé. Sasae yà begó.

¹ Nqanek pepa no Pol neka Sailes neka Timoti, ni nipeaomít. Zo-té qeitø-peaomít, zo Klisten bawan ezoqam, Tesalonika taon-te ndozoyage, zo Mbumbukiam, nigi Tat, neka Evezøza, Yesu Keliso, tiqa mokho-te ndozotu:gu.

² Mbumbukiam, nigi Tat, neka Yesu Keliso, nigi Evezøza, tiqa kuku matev neka sambu matev ndøgoát, zo-te.

Yesu-qa qavøne khøuwa neka unimanqatin-te bazaføgakh-us waniap-qa yaq-te

³ Nøfuap! Ni Mbumbukiam ike manqat oskia bambu-manqaté, zo zapaya. Matev av nqægo eqeieqeí. Zapa ndøgo, zoqa unimanqatin kandambá qazømbe-khouwevtét, neka zoqa kuku matev, zo ate ndøzøte:go yaqyaq-a nandøzøgo, nāndøzø-khōūwēvtét.

⁴ Yaq nakémbá, ni zo nīti-khambuvupatún, Mbumbukiam-gi Klisten bawabawan nøme mokho-te. Zapa ndøgo, zo ambá gini-ngenøzoát neka zo matev føgøføgakh ambá qazøte-upøgím, geté zo sekembá sozo-apét, zoqa unimanqatin-te neka bazaføgakh-us ndōzōwānī.

⁵ Ta matev ate ndægo, zo-te ndøfakhanumit, Mbumbukiam, ni āv gininømánd nqægo: Teqa manqa ovøyam matev, ndaføyamba-qapé. Zo ndakin Mbumbukiam-qa Megeat Matev zapaya, ngenøgim matev ndozo-ndape, ndego zo eqeieqeí mé:zæb. Yaq zo kopømbaqapé, teqa Megeat Matev-te ndøgo, ndøzomø-óz.

⁶ Mbumbukiam-qa matev eqeieqeí. Ndego yaq-fia ndótá, ti-te ndigu, zo ndingenøzoat.

⁷ Geté zo ndakin ndingiæzoat, Mbumbukiam pusup zø-etoám, ni namba. Ta khøuwa-te ndøgo

tenógó, Evezøza Yesu tendoveao, ndego tegi enzol ezoqam bazaføgakh-us namba, yan-te tendovis, gøina wãgeap-us.

⁸ Yaq ndego yaq-fia ndótá, ti-te ndigu, Mbumbukiam ndisanqawe neka ndigu Manqat Mbo-mambaqape, nigi Evezøza Yesu-qa yaq-te, manqa o-mba ndapeav ndigu.

⁹ Yaq-fia teta, nqáneek: Ndigu soqaqape-té gígoát. Miavmiáv. Neka ndigu Evezøza-te neka teqa waev bazaføgakh-us-te, géqatáz.

¹⁰ Nqanek matev ta khøuwa-te ndøgo tønéfakhán, ndego tendoqavan, neka iz kandambaqape vøndāp, ta zapaya ndøgo, ndego ekeza ezoqam gezømbe-matanam. Neka gekha ezoqām ndigu, ndi-unimanqatinat, khanakhanakh mbá ginígoát te-te. Até zo-á, zo sòzøtumú-goát, ti namba. Zapa ndøgo, manqat ndøgo, ni zo qeizø-manqatam, zo mðzo-unimanqatiním.

¹¹ Yaq nakémbá, ni oskia niguligulimatún, zoqa yaq-te. Ni Mbumbukiam-te, āv qati-vi:matún nqægo: Ndego nigi Mbumbukiam, zo gezøtøkeé. Yaq zo āv tøzøté-yagát, av ndego gezømbe-akha, zo tozoyagat. Yaq zo ambá av nqægo, matev eqeieqei gone-qa mba zógøt. Geté zoqa unimanqatin matev mokho-te neka Mbumbukiam-qa bazaføgakh-te, zo matev eqeieqei uni zøtøgoát.

¹² Yaq nigi Evezøza Yesu Keliso-qa iz, gé-eqatát, zo zapaya, yaq te mokho-te, até zoqá íz-a, vø-eqatāt. Nqanek matev ate ndægo, nigi Mbumbukiam neka Evezøza Yesu Keliso, tiqa kuku

matev mokho-té qando-fakhaté.

2

Matev vinivinimba ndøkhæ-fakhanám, yaq vðev, Keliso tendoqavan

¹ Nøfuap! Nigi Evezøza Yesu Keliso-qa qavøne-qa yaq-te neka ni te namba tizipindam, taqa yaq-te, ni ãv qazimbi-pouwé nqægo:

² Zo matavap nakhamas-te, bezø-enøvøém neka ndøfofogimém, ezoqa nøme tezø-ein, av nqægo, Yesu-qa qavøne khøuwa møndø-fakhān. Oskia ndøgo, ezoqa Nqova Mbomambaqape-qa iz-te, manqat av nqægo tezø-ein, o te-ein av nqægo, nqanek manqat ni-tē qandowāv o nī nitøndu-peaomēm, zo ndø-unimanqatìnīm.

³ Zo ezoqa betübám. Yesu naqanøká géfakhanák. Bugukhokhof ezoqa kopoáv, Mbumbukiam zitá gini-wuowém. Neka ndego ezoqam bêtøndokhæ-veáo, ndego Mbumbukiam-qa manqat ndemøkuiam, yaq ndego Mbumbukiam vaev-te vøngiū.

⁴ Ndego ezoqa soqaqape, Mbumbukiam-gé qaqa ezoqam ndøgoát. Neka ndego ekeza kha, ãv genévewát nqægo: Mbumbuk ate ndi:gu, unimé:løvubám, neka gekha gigiap nømē ndøgo, ezoqa ndimbovizap, vølvuām. Yaq ndego Mbumbukiam-qá khoev-té gemøqóm. Neka ezoqa ãv gezømbé-manqatát nqægo, “No Mbumbukiām.”

⁵ Zo tozombó-matavap? No taqa yaq-te møezømbe-manqatám, no zo-te qægoam.

⁶ Zo mðzøte-zøtéz, ndego ezoqa soqaqape, gekha ndøgeiwat, atema ta khøuwa-te ndøgo, ma Mbumbukiam gembøezav, tendoveao.

⁷ Khonoam-te ndøgo, Mbumbukiam-qa Manqat møkuiam matev, møndøngáz. Geté ndakin ezoqa kopo nqanek matev gò:toké, atema ta khøuwa-te ndøgo, tewav.

⁸ Taqa zita-te, ndego ezoqa soqaqape gendóveáo. Geté vaev-te, Evezøza Yesu tendoway, ndego gélaváo. Segé-khambáo, vøsoqoëv. Teqa bugug waev-us, géngiú.

⁹ Ndego ezoqa soqaqape, Saitan-qa bazaføgakh-té genøgeáv, neka umingiap matev vinivinimba vømatønumát. Ndego andé Mbumbukiam-qa matev me mé:goát. Geté ndøgo khavozam matév.

¹⁰ Gekha matev soqøsoqā ndøgo, ndego sug-umúgút, neka ezoqa vøtubām, ndigu Mbumbukiam vaev-te tengiæzo. Mbumbukiam ndigu ta zapaya ndøgo tené-ngiæzó: Ndigu poeveáv, unimanqatin manqat tindapem, yaq vøe-khandi:z.

¹¹ Ndigu unimanqatin manqat ndapeav tigoat, yaq Mbumbukiam tiqa matavap nøme mba zømbó-enegim. Yaq ndigu khavozam manqat vø-unimanqatinim.

¹² Yaq ndigu yaq-fia géndapém, ndigu unimanqatin manqat unimanqatinteav qagoam neka matev soqøsoqa vøzø-goupam.

Ni føgøføgakh bizi-waniáp, ni Mbumbukiam gevevendam

¹³ Nófuap! Ni Mbumbukiam ike manqat oskia bambu-manqaté, zo zapaya, ma Evezøza kuku ndømbøego. Mbumbukiam zo é-møndo:-vevesám, zo gēkhandī:z, zo Ngova Mbomambaqape-qa mokho-te, ndaføyamba ndozoyage neka unimanqatin manqat ndōzō-ūnimānqātināt.

¹⁴ Mbumbukiam zo Manqat Mbomambaqape mokho-te, ni qati-zømesimam, ndøgo tezømbe-akhá: Zo nigi Evezøza Yesu Keliso-qa waev-té neka bazaføgakh-qape-té qazógoát.

¹⁵ Nófuap! Yaq nakémbá, zo føgøføgakh ndøwaniáp neka nømendim manqat oskia ndøkhatiwi, ndøgo niqa manqat neka pepa mokho-te qati-zømesimam.

¹⁶ Yesu Keliso, nigi Evezøza, neka Mbumbukiam, nigi Tat, ndego kuku ndømbogo ni-te, neka teqa tanakh matev mokho-te, ni miavmiav zita ndini-tøpøzu neka vintønát matev mbomambaqape gini-etoam,

¹⁷ ndigu zo zita bezøtøpøzú, neka zo bezøtøkee. Yaq zo kopømbaqapé, gekha matev eqeieqeī ndøgo, sozógoát neka manqat eqeieqeī vozó-manqatāt.

3

Pol Klisten ezoqam gezøviam, tiqa yaq-te tiguligulimat

¹ Nófuap! Manqat nøme nqáneek: Zo niqa yaq-te, āv qane-guligulím: Evezøza-qa nømendim matev, nakhamas-té qabenø-vøndá. Neka ezoqa bèndapém. Vizap-ús. Ate av-té, zo qazøte-ndapem.

² Neka nøme āv qane-guligulím: Mbumbukiam ni ezoqa soqøsoqa-te, tèabinimbi-khakhazám,

ndigu ni ngiænoat-qa ndigu. Zapa ndógo, ezoqa nõme, ndigu unimanqatinteáv, Mbumbukiam-qa Manqat.

³ Geté ndego Evezøza, unimanqatín. Ndego zo bazaføgakh zø-etoám neka nqova soqaqape-te gezømbó-khakhazumát.

⁴ Ni Evezøza-te āv qati-vintønat nqægo: Manqat ndógo, ni zo nqazimbi-løvuat, zo matev mõzogoatún. Yaq zo sozó-apét, ta matev-te nqanek.

⁵ Ni Evezøza-te āv qati-guligulím nqægo: Ndego zo tèabezømbe-tøkeé, yaq zo Mbumbukiam-qa kuku matev nõme mba zøtéztétz, neka føgøføgakh vozó-waniapāt, ate av-té, Keliso føgøføgakh ge:yam.

Klisten ezoqam, sasae yà begó

⁶ Nøfuap! Nigi Evezøza Yesu Keliso-qa iz-te, ni ngeizø-pouwe: Klisten ezoqa nõme, ndigu sasae ndøzømbo-qasi:vap neka ndigu yageav ndógo, av ni zo qati-zømesimam, zo ti namba me:khokhømbáp.

⁷ Zo zøkeza mõzøte-zøtézté, zo niqa yage matev gèmbopáev. Zapa ndógo, ni zo-te qeiyagam, ni ambá av nqægo, niwau:ntām.

⁸ Ni lou logemáv, ndógo ni fia gonemav qagoam. Geté pappave nekā lovølova, ni sasae bazaføgakh-us nigoám. Zapa ndógo, ni poeveáv, ni zo ezoqa nõme-te teito-tambat.

⁹ Ni amba tønipoein, ni ambá kopømbá, zo-te lou-qa yaq-te teito-tambin. Geté ni nikeza zendá

qati-sasaetám. Ni t̄oti-mat̄o-numám nd̄ogo: Zo niqa matev, t̄omb̄o-paevém.

¹⁰ Ni zo-te qeigoam, ni m̄oiz̄o-manqatám, av nq̄ægo: Gekha ezoqām ndego, sasae t̄omb̄o-qasi:vat, ndego lou belògé.

¹¹ Ni āv qatiyogé nq̄ægo: Zo ezoqa n̄ome khokhó sozoyagé. Sasae gonemáv. Ndigu kesov ezoqam-qá matev-té gin̄o-sokhosumatún.

¹² Ezoqam av nandi:gu, ni Evez̄oza Yesu Keliso-qa iz-te, nq̄eiz̄o-pouwe, neka ni ndigu āv qatiguguzá nq̄ægo: Ndigu matev eqeieqei-té giaben̄oyagé neka b̄esasaetát, ekeza lou-qa.

¹³ N̄ofuap! Zo matev eqeieqei matanam-te bez̄o-èwéz.

¹⁴ Klisten ezoqa n̄ome, manqat ndapeav tegoat, ni nq̄anek pepa-te qeipeaomem, gè-ometé, neka zo te namba me:khokhòmbáp. Yaq ndego mivi bendáp.

¹⁵ Geté zo ezoqam av nge:go, qaqa ezoqam mèvewé. Geté zóguguím. Zo ḡembo-mataváp. Ndego zogé Klisten z̄ofú.

Pol-qa vaev manqat

¹⁶ Ni āv qati-guligulím nq̄ægo: Gekha mat̄ev nd̄ogo, zo t̄oz̄o-fakhanumat, Evez̄oza, ndego sambi zapa, zo sambi oskia z̄o-etoumát.

Evez̄oza nd̄ogoát, zo namba, zo ate nd̄oz̄ote:go.

¹⁷ Nq̄anek khaiya mboma manqat-qase nq̄anek, no Pol, n̄okeza zendá qate-peaomít. Noqa pepa-te ate nd̄ægo, no āv t̄ote-peaumatún. Yaq ezoqa segéz̄otéz, ta pepa nd̄ogo, no-té qandowáv.

¹⁸ Nigi Evezøza Yesu Keliso-qa kuku matev,
ndøgoát, zo-te, zo ate ndøzøte:go.

**Mbumbukiam-qa Manqat Mbomambaqape
Ruth, Jonah, and the New Testament in the Kuni
dialect of the Kuni-Boazi language of Papua New
Guinea
Rut, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Kuni-Boazi long Niugini**

copyright © 2015 Wycliffe Switzerland

Language: Kuni-Boazi

Dialect: Kuni

Translation by: Wycliffe Switzerland

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-01-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Jan 2025 from source files dated 22 Jan 2025

f10a11c4-6a0c-5775-9168-c6e73df1a68f